

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

13. märts 2014*

Põllumajandus — Määrus (EÜ) nr 341/2007 — Artikli 6 lõige 4 — Tariifikvoodid — Hiinast pärit
küüslauk — Impordilitsentsid — Teatavatest impordilitsentsidest tulenevate õiguste üleandmise
võimatus — Kõrvalehoidmine — Õiguse kuritarvitamine

Kohtuasjas C-155/13,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Commissione tributaria regionale di Venezia-Mestre (Itaalia)
12. veebruari 2013. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 27. märtsil
2013, menetluses

Società Italiana Commercio e Servizi srl (SICES), likvideerimisel,

Agrima KG D. Gritsch Herbert & Gritsch Michael & Co.,

Agricola Lusìa srl,

Romagnoli Fratelli SpA,

Agrimediterranea srl,

Parini Francesco,

Duoccio srl,

Centro di Assistenza Doganale Triveneto Service srl,

Novafruit srl,

Evergreen Fruit Promotion srl

versus

Agenzia Dogane Ufficio delle Dogane di Venezia,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president L. Bay Larsen, kohtunikud M. Safjan, J. Malenovský, A. Prechal ja K. Jürimäe
(ettekandja),

kohtujurist: E. Sharpston,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Agrima KG D. Gritsch Herbert & Gritsch Michael & Co., Agricola Lusia srl, Romagnoli Fratelli SpA, Agrimediterranea srl ja Parini Francesco, esindaja: *avvocato* M. Moretto,
- Duoccio srl, esindaja: *avvocato* M. Camilli,
- Novafruit srl ja Evergreen Fruit Promotion srl, esindajad: *avvocato* W. Viscardini ja *avvocato* G. Doná,
- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* G. Albenzio,
- Hispaania valitsus, esindaja: A. Rubio González,
- Euroopa Komisjon, esindajad: P. Rossi ja B.-R. Killmann,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb komisjoni 29. märtsi 2007. aasta määruse (EÜ) nr 341/2007, millega avatakse kolmandatest riikidest imporditava küüslaugu ja teatavate muude põllumajandustoodete tariifikvoodid ja tagatakse nende haldamine ning kehtestatakse impordilitsentside ja päritolusertifikaatide süsteem (ELT L 90, lk 12) artikli 6 lõike 4 tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud ühelt poolt Società Italiana Commercio e Servizi srl-i (SICES), likvideerimisel, Agrima KG D. Gritsch Herbert & Gritsch Michael & Co., Agricola Lusia srl-i, Romagnoli Fratelli SpA, Agrimediterranea srl-i, Parini Francesco, Duoccio srl-i (edaspidi „Duoccio”), Centro di Assistenza Doganale Triveneto Service srl-i, Novafruit srl-i ja Evergreen Fruit Promotion srl-i ning teiselt poolt Agenzia Dogane Ufficio delle Dogane di Venezia (Veneetsia tolliasutus, edaspidi „Agenzia Dogane”) vahelises kohtuvaidluses maksusumma parandamist ja sissenõudmist käsitlevate maksuotsuste üle, mille viimane oli neile isikutele teatavaks teinud seoses CN-koodi 07032000 alla kuuluva Hiinast pärit küüslaugu sisseveoga, mille suhtes kohaldati tollisoodustust.

Õiguslik raamistik

Määrus nr 341/2007

- 3 Määruse nr 341/2007 põhjendustes 1, 7–10 ja 13–15 on märgitud:

„(1) Alates 1. juunist 2001 koosneb CN-koodi 07032000 alla kuuluva küüslaugu importimisel tasutav tavapärane tollimaks 9,6% suurusest väärtuselisest tollimaksust ja erisummast, 1200 eurot netotonni kohta. [...]

[...]

- (7) Kuna GATTi kvoodi välise impordi puhul, mis ei toimu sooduskorra alusel, tuleb tasuda koguselist tollimaksu, nõuab GATTi kvoodi haldamine impordilitsentside süsteemi kehtestamist. Selline süsteem peaks lubama kogu küüslauguimpordi üksikasjalikku jälgimist. [...]
- (8) Kogu impordi üksikasjalikuks jälgimiseks, eriti silmas pidades hiljutisi toote päritolu kohta valede andmete esitamisega seotud pettusejuhtumeid, tuleks kogu küüslaugu ja muude toodete, mida võidakse kasutada küüslaugu kohta valeandmete esitamiseks, impordi kohta välja anda impordilitsents. Tuleks kehtestada kaks impordilitsentside kategooriat: üks kategooria GATTi kvootide alusel teostatava impordi ja teine kogu muu impordi jaoks.
- (9) Olemasolevate importijate huvides, kes impordivad üldjuhul olulistes kogustes küüslauku, ning samuti uute importijate huvides, kes sisenevad turule ning kellel peaks olema võrdne võimalus taotleda litsentse teatava koguse küüslaugu importimiseks tariifikvootide alusel, tuleks eristada seniseid importijaid ja uusi importijaid. Tuleks sätestada selge määratlus nimetatud kahe importijate kategooria osas ning kehtestada kindlad kriteeriumid seoses taotluste esitajate staatusega ja eraldatud impordilitsentside kasutamisega.
- (10) Kõnealustele importijate kategooriatele eraldatud kogused tuleks määrata pigem tegelikult imporditud koguste kui välja antud impordilitsentside põhjal.

[...]

- (13) Mõlema importijate kategooria poolt esitatud litsentsitaotlused küüslaugu impordiks kolmandatest riikidest peaksid alluma teatud piirangutele. Piirangud on vajalikud, et kindlustada nii importijatevahelise konkurentsi säilimist kui ka iga puu- ja köögiviljaturul reaalset tegutseva importija võimalust enda õiguspäraseid kaubanduspositsioone teiste importijate ees kaitsta ning vältida võimalust, et üks importija saab turgu kontrollida.
- (14) Tuleks sätestada rangem kontroll impordilitsentside nõuetekohase kasutamise üle, et säilitada tegelike importijate vahelist konkurentsi ja vältida nii spekulatsioone seoses GATTi kvoodi alusel imporditava küüslaugu impordilitsentside eraldamisega kui ka süsteemi võimalikku kuritarvitamist, mis oleks vastuolus uute ja seniste importijate õiguspärase kaubanduspositsioonidega. Seetõttu tuleks keelata impordilitsentside üleandmine ja korduvate taotluste esitamise puhul tuleks ette näha sanktsioon.
- (15) Samuti tuleks võtta kasutusele meetmed, et hoida võimaluste piires ära spekulatiivseid litsentsitaotlusi, mis võivad põhjustada tariifikvootide mittetäielikku kasutamist. Võttes arvesse kõnealuse toote iseloomu ja väärtust, tuleks litsentsitaotluse aluseks oleva küüslaugu iga tonni kohta esitada tagatis. Tagatis peaks olema piisavalt suur summa, et takistada spekulatiivsete taotluste esitamist, kuid mitte nii suur, et heidutada tegelikke küüslaugu importijaid. [...]"

4 Määruse artiklis 1 „Tariifikvootide avamine ja kohaldatavad tollimaksud” on sätestatud:

„1. [...] käesoleva määrusega kehtestatud tingimustel [avatakse] tariifikvoodid CN-koodi 07032000 alla kuuluva värske või jahutatud küüslaugu [...] impordiks ühendusse. Kõigi tariifikvootide maht ning imporditariifikvoodi kehtivusperiood ja kehtivuse alaperioodid ning järjekorranumbrid on täpsustatud käesoleva määruse I lisas.

2. Lõikes 1 osutatud kvootide raames imporditud küüslaugu suhtes kohaldatav väärtuseline tollimaks on 9,6%.”

5 Määruse artikli 4 „Importijate kategooriad” lõiked 2 ja 3 näevad ette:

„2. Senised importijad on importijad, kes suudavad tõendada, et:

- a) nad on igal kolmel eelmisel lõppenud imporditariifikvoodi kehtivusperioodil saanud küüslaugu impordilitsentsid [...] ja kasutanud neid ning
- b) nad on taotluse esitamisele eelnenud lõppenud imporditariifikvoodi kehtivusperioodil importinud ühendusse vähemalt 50 tonni puu- ja köögivilju [...].

[...]

3. Uued importijad – muud kui lõikes 2 osutatud importijad, kes on igal kahel eelmisel lõppenud imporditariifikvoodi kehtivusperioodil või igal eelmisel kalendriaastal importinud ühendusse vähemalt 50 tonni puu- ja köögivilju [...].”

6 Määruse artikli 5 „Impordilitsentside esitamine” lõige 2 sätestab:

„I lisas osutatud kvootide kohaselt vabasse ringlusse lubatava küüslaugu impordilitsentse nimetatakse edaspidi A-litsentsideks.

Muid impordilitsentse nimetatakse B-litsentsideks.”

7 Määruse nr 341/2007 artikli 6 „A-litsentside taotluste ja litsentside suhtes kohaldatavad üldsätted” lõiked 2 ja 4 sätestavad:

„2. [...] [T]agatise suuruseks on 50 eurot tonni kohta.

[...]

4. [...] A-litsentsidest tulenevad õigused [ei ole] üleantavad.”

8 Määruse artikkel 8 „Seniste importijate individuaalne kvoot” on sõnastatud järgmiselt:

„Käesoleva peatüki kohaldamisel on individuaalne kvoot senise importija artikli 4 tähenduses imporditud järgmine küüslaugukogus:

- a) seniste importijate puhul, kes on importinud küüslauku 1. jaanuari 1995. aasta koosseisuga ühendusse ajavahemikul 1998–2000, suurim küüslaugukogus, mis on imporditud 1998., 1999. või 2000. kalendriaasta jooksul;
- b) seniste importijate puhul, kes on importinud küüslauku Tšehhi Vabariiki, Eestisse, Küprosele, Lätisse, Leedusse, Ungarisse, Maltale, Poolasse, Sloveeniasse ja Slovakkiasse ajavahemikul 2001–2003, suurim küüslaugukogus, mis on imporditud:
 - i) kas 2001., 2002. või 2003. kalendriaastal;
 - ii) või 2001/02., 2002/03. või 2003/04. imporditariifikvoodi kehtivusperioodil;
- c) seniste importijate puhul, kes on importinud küüslauku Bulgaariasse või Rumeeniasse ajavahemikul 2003–2005, suurim küüslaugukogus, mis on imporditud:
 - i) kas 2003., 2004. või 2005. kalendriaastal;

ii) või 2003/04., 2004/05. või 2005/06. imporditariifkvoodi kehtivusperioodil;

d) seniste importijate puhul, kes ei kuulu punkti a, b ega c alla, suurim küüslaugukogus, mis on imporditud kolme esimese lõppenud imporditariifkvoodi kehtivusperioodi jooksul, mil neile olid vastavalt [...] määrusele (EÜ) nr 565/2002, määrusele (EÜ) nr 1870/2005 või käesolevale määrusele välja antud impordilitsentsid.

[...].

9 Määruse nr 341/2007 artikli 9 „A-litsentside taotlustele kohaldatavad piirangud” lõige 1 sätestab:

„Senise importija mis tahes imporditariifkvoodi kehtivusperioodiks esitatud A-litsentsi taotlustega hõlmatud üldkogus ei või ületada selle importija individuaalset kvooti. Pädevad asutused lükkavad tagasi taotlused, mis ei vasta sellele nõudele.”

Määrus (EÜ) nr 1291/2000

10 Komisjoni 9. juuni 2000. aasta määrus (EÜ) nr 1291/2000, millega sätestatakse põllumajandussaaduste ja -toodete impordi- ja ekspordilitsentside ning eelkinnitussertifikaatide süsteemi kohaldamise ühised üksikasjalikud eeskirjad (EÜT L 152, lk 1; ELT eriväljaanne 03/29, lk 145), muudetud komisjoni 4. detsembri 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 1423/2007 (ELT L 317, lk 36), (edaspidi „määrus nr 1291/2000”), on määruse nr 341/2007 artikli 2 alusel kohaldatav selle määrusega avatud tariifikvootide suhtes.

11 Määruse nr 1291/2000 põhjenduse 21 kohaselt jääb importija esitatud tagatisest täielikult või osaliselt ilma, kui impordilitsentsi kehtivusajal import või eksport ei toimu või toimub osaliselt.

12 Määruse nr 1291/2000 artikli 35 lõige 2 näeb ette:

„Kui importimise [...] kohustust ei ole täidetud [...], ei tagastata tagatist summa osas, mis on võrdne:

a) 95% litsentsil või sertifikaadil märgitud koguse;

ja

b) tegelikult imporditud või eksporditud koguse vahega.

[...]

Kui imporditud [...] kogus on väiksem kui 5% litsentsil või sertifikaadil märgitud kogusest, jäädakse tagatisest täielikult ilma.

[...].

Määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95

13 Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, lk 1; ELT eriväljaanne 01/01, lk 340) artikkel 4 näeb ette:

„1. Tavaliselt järgneb mis tahes eiramisele põhjendamatult saadud soodustuse äravõtmine:

— kohustusena maksta või tagasi maksta maksmisele kuuluvad või põhjendamatult saadud summad,

- saadud soodustuse taotlemisel selle toetuseks või ettemakse saamise ajal antud tagatise täieliku või osalise kaotamisena.
- 2. Lõikes 1 osutatud meetmete kohaldamine piirdub saadud soodustuse äravõtmisega, ja kui nii on sätestatud, siis ka intressidega, mis võidakse kindlaks määrata ühtsel alusel.
- 3. Kui tehakse kindlaks, et taotletakse soodustusi, mis ei vasta kohaldatava ühenduse õiguse eesmärkidele, luues kunstlikult selle soodustuse saamiseks nõutavad tingimused, siis vastavalt juhtudele soodustust kas ei anta või võetakse see ära.
- 4. Käesolevas artiklis sätestatud meetmeid ei käsitleta karistusena.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

- 14 Põhikohtuasi käsitleb Hiinast pärit küüslaugu sissevedu Euroopa Liitu 2007. aasta lõpus ja 2008. aasta alguses selliste importijate poolt nagu SICES, Agrima KG D. Gritsch Herbert & Gritsch Michael & Co., Agricola Lusia srl, Romagnoli Fratelli SpA, Agrimediterranea srl, Parini Francesco, Novafruit srl ja Evergreen Fruit Promotion srl. Nendele määruse nr 341/2007 artikli 4 lõike 3 tähenduses uutele importijatele oli vastavalt nimetatud määrusele väljastatud A-litsents. Selle alusel saadi nimetatud sissevedudel koguselise tollimaksu vabastust 1200 eurot netotonni kohta.
- 15 Eelnimetatud küüslaugu sisseveo tollideklaratsioonide järelkontrolli tulemusena tegi Agenzia Dogane 2010. aasta lõpus maksusumma parandamist ja sissenõudmist käsitlevad maksuotsused. Määruse nr 2988/95 artikli 4 alusel tühistati nende otsustega koguselise tollimaksu vabastus 1200 eurot netotonni kohta põhjusel, et kõnealuse sisseveoga hoiti kõrvale koguselise tollimaksu maksmisest.
- 16 Agenzia Dogane vaidlustas eelkõige selle tema arvates pettusliku skeemi, mille kohaselt:
 - esiteks ostis Duoccio või Tico srl (edaspidi „Tico”) küüslauku Hiina tarnijalt;
 - teiseks, enne importimist liitu müüsid Duoccio ja Tico kauba põhikohtuasjas käsitletavatele importijatele, kellel oli A-litsents ja kes seejärel importisid kauba, ja
 - kolmandaks müüsid need importijad pärast sissevedu kauba tagasi Duocciole.
- 17 Duoccio tegutses nii küüslaugu sisseveo turul senise importijana määruse nr 341/2007 artikli 4 lõike 2 tähenduses kui ka hulgimüüjana küüslaugu turustamises liidu turul. Põhikohtuasja asjaolude aset leidmise ajal oli liidu tarbijate küüslaugu nõudlus kasvanud, kuid Duoccio oli ammandanud enda A-litsentsid, mistõttu tal ei olnud enam võimalik küüslauku tollisoodustusega importida. Lisaks oli koguselise tollimaksu suurus määratud kindlaks tasemel, millega küüslaugu sissevedu ilma tariifikvoodita ei oleks ära tasunud.
- 18 Agenzia Dogane sõnul oli küüslaugu kahe järjestikuse müügi – Duocciolt ja Ticolt põhikohtuasjas käsitletavatele importijatele ja viimastelt tagasi Duocciole – eesmärk hoida kõrvale A-litsentsist tulenevate õiguste üleandmise keelust, mis on sätestatud määruse nr 341/2007 artikli 6 lõikes 4. Kõrvalehoidmine seisnes selles, et Duoccio oli leppinud vabasse ringlusse lubatud küüslaugu ostmises kokku juba enne kauba sissevedu. Seetõttu tuli nimetatud äriühingut käsitada tegeliku importijana, kes sai tollisoodustusest ilma selleks õigust omamata kasu.
- 19 Põhikohtuasja kaebuse esitajad esitasid maksusumma parandamist ja sissenõudmist käsitlevate maksuotsuste peale Commissione tributaria provinciale di Venezia kaebused. Nimetatud kohus liitis kaebused ja jättis need seejärel rahuldamata. Kohus märkis, et kuigi kõik üksikud müügitehingud on kehtivad, oli tegelik importija Duoccio, mitte põhikohtuasjas käsitletavad A-litsentsi omavad

importijad. Kohtu sõnul esinevad olulised, täpsed ja omavahel haakuvad asjaolud, mis viivad järeldusele, et õiguslik vormistamine oli näilik ja võetud kasutusele vaid selleks, et saada küüslauku tollisoodustusega importida ja hoida A-litsentsist tulenevate õiguste üleandmise keelust kõrvale. Commissione tributaria provinciale di Venezia sõnul annavad kohtuasja aluseks olevad asjaolud alust tuvastada õiguse kuritarvitamise.

- 20 Põhikohtuasja kaebuse esitajad esitasid Commissione tributaria provinciale di Venezia otsuse peale Commissione tributaria regionale di Venezia-Mestrele apellatsioonkaebuse, mille peale viimane otsustas kohtuliku arutamise peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [...] määruse [...] nr 341/2007 artiklit 6 tuleb tõlgendada nii, et tegemist on GATT-i kvoodi alusel teostatava Hiinast pärit küüslaugu tollisoodustusega impordi litsentside õigusvastase üleandmisega, kui nimetatud litsentside omaja viib küüslaugu pärast maksmisele kuuluva tollimaksu tasumist turule selle üleandmise teel teisele ettevõtjale, kellel on impordilitsents ja kellelt ta oli selle küüslaugu enne importimist ostnud?”

- 21 Eelotsusetaotluse esitanud kohus otsustas 28. mail 2013 täiendada 12. veebruaril 2013 esitatud eelotsusetaotlust. Ta täpsustas, et palus eelotsuse küsimusega Euroopa Kohtul selgitada, kas tollisoodustusega impordi litsentside kasutamise õiguspärasuseks piisab, kui nimetatud litsentside omaja lubab küüslaugu vabasse ringlusesse, ilma et sellele eelnev või järgnev äritegevus oleks asjassepuutuv.

Eelotsuse küsimuse analüüs

- 22 Olgu meenutatud, et ELTL artiklis 267 ette nähtud menetluse raames on üksnes asja menetleval ja selle lahendamise eest vastutaval siseriiklikul kohtul kohtuasja eripärasid arvesse võttes õigus hinnata eelotsuse vajalikkust asjas otsuse langetamiseks ning Euroopa Kohtule esitatavate küsimuste asjakohasust (vt eelkõige 15. septembri 2011. aasta otsus kohtuasjas C-138/10: DP grup, EKL 2011, lk I-8369, punkt 28).
- 23 Siiski on selles menetluses Euroopa Kohtu ülesanne anda siseriiklikule kohtule tarvilik vastus, mis võimaldaks viimasel poolelioleva kohtuasja lahendada. Seda arvestades tuleb Euroopa Kohtul temale esitatud küsimused vajadusel ümber sõnastada. Lisaks on Euroopa Kohtu ülesanne tõlgendada kõiki liidu õiguse sätteid, mida siseriiklikud kohtud vajavad oma pooleliolevate kohtuasjade lahendamiseks, isegi kui need kohtud ei ole selliseid sätteid Euroopa Kohtule esitatud küsimustes otseselt maininud (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus DP Grup, punkt 29).
- 24 Sellega seoses nähtub eelotsusetaotlusest, et põhikohtuasjas ei ole A-litsentse ega neist tulenevaid õigusi üle antud. Üle on antud üksnes kaup, esmalt teatavalt ettevõtjalt importijale ja pärast liitu importimist asjaomaselt importijalt samale ettevõtjale tagasi.
- 25 Kuna määruse nr 341/2007 artikli 6 lõikes 4 on sätestatud üksnes see, et A-litsentsidest tulenevate õiguste üleandmine on keelatud, siis näib, et nimetatud säte ei reguleeri olukorda, kus tollisoodustusega impordi litsentsi omaja ostab kauba enne selle importimist teatavalt ettevõtjalt, ning – olles selle liitu importinud – müüb kauba viimasele tagasi.
- 26 Lisaks tuleneb eelotsusetaotlusest, et põhikohtuasjas käsitletavad müügi-, impordi- ja tagasimüügitehingud olid eraldi võetuna kehtivad. Mis puutub konkreetsemalt importi, siis kõik tollisoodustuse võimaldamise formaalsed tingimused olid täidetud, kuna põhikohtuasjas käsitletavad importijad olid läbinud asjaomase kauba tollivormistuse nõuetekohaselt saadud A-litsentse kasutades.

- 27 Siiski nähtub Euroopa Kohtule esitatud seisukohtadest, et eesmärk, mida liidus asuv ostja, kes oli ka senine importija määruse nr 341/2007 artikli 4 lõike 2 tähenduses, nende tehingute teostamisel taotles, oli hankida selles määruses ette nähtud tariifikvoodi raames imporditud küüslauku. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates võib seda asjaolu arvestades tuvastada, et tegemist on õiguse kuritarvitamisega.
- 28 Seetõttu tuleb lugeda, et eelotsuse küsimusega soovitakse selgitust, kas määruse nr 341/2007 artikli 6 lõiget 4 – mis küll iseenesest ei reguleeri tehinguid, millega importija, kellel on tollisoodustusega impordi litsents, ostab kauba enne selle importimist liitu teatavalt ettevõtjalt, kes ise on senine importija sama määruse artikli 4 lõike 2 tähenduses, kuid kes on oma tollisoodustusega impordi litsentsid ammendanud, müüb kauba, olles selle liitu importinud, seejärel asjaomasele ettevõtjale tagasi – tuleb siiski tõlgendada nii, et nimetatud tehingud on selle sättega vastuolus põhjusel, et tegemist on õiguse kuritarvitamisega.
- 29 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei saa õigussubjektid liidu õigusnorme ära kasutada pettuse või kuritarvituse eesmärgil (vt eelkõige 12. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas C-367/96: Kefalas jt, EKL 1998, lk I-2843, punkt 20; 23. märtsi 2000. aasta otsus kohtuasjas C-373/97: Diamantis, EKL 2000, lk I-1705, punkt 33, ning 21. veebruari 2006. aasta otsus kohtuasjas C-255/02: Halifax jt, EKL 2006, lk I-1609, punkt 68).
- 30 Liidu õigusnorme ei saa laiendada nii, et need hõlmaksid ettevõtjate kuritarvitusega seotud tegevust, st tehinguid, mida ei tehta tavapäraste äritehingute raames, vaid üksnes eesmärgiga kuritarvitada liidu õigusega ette nähtud soodustusi (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus Halifax jt, punkt 69).
- 31 Kuritarvituse tuvastamiseks peavad olema täidetud teatav objektiivne ja teatav subjektiivne tingimus.
- 32 Objektiivse tingimuse osas peab objektiivsete asjaolude kogumist tulenema, et vaatamata liidu õigusnormides ette nähtud tingimuste formaalsele täitmisele, ei ole õigusnormides taotletud eesmärki saavutatud (vt eelkõige 14. detsembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-110/99: Emsland-Stärke, EKL 2000, lk I-11569, punkt 52, ja 21. juuli 2005. aasta otsus kohtuasjas C-515/03: Eichsfelder Schlachtbetrieb, EKL 2005, lk I-7355, punkt 39).
- 33 Kuritarvituse tuvastamine eeldab ka subjektiivse tingimuse täitmist, kuivõrd objektiivsete asjaolude kogumist peab tulenema, et nende tehingute peamine eesmärk on põhjendamatu soodustuse saamine. Nimelt ei ole kuritarvituse keelamine asjassepuutuv, kui tehinguid võib põhjendada teisiti kui üksnes soodustuse saamisega (eespool viidatud kohtuotsus Halifax jt, punkt 75). Ettevõtjate sellise kavatsuse olemasolu tingimuse saab lugeda täidetuks muu seas tõendi põhjal selle kohta, et tehingutel on puhtalt kunstlik olemus (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Emsland-Stärke, punkt 53, ja 21. veebruari 2008. aasta otsus kohtuasjas C-425/06: Part Service, EKL 2008, lk I-897, punkt 62).
- 34 Kuigi Euroopa Kohus võib eelotsusetaotluse kohta otsust tehes esitada vajadusel täpsustusi, mille eesmärk on suunata liikmesriigi kohut omapoolsel tõlgenduse andmisel (eespool viidatud kohtuotsus Halifax jt, punkt 77), on siiski liikmesriigi kohtu ülesanne kontrollida, kas põhikohtuasjas on kuritarvituse koosseis täidetud (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus Eichsfelder Schlachtbetrieb, punkt 40, ja 11. jaanuari 2007. aasta otsus kohtuasjas C-279/05: Vonk Dairy Products, EKL 2007, lk I-239, punkt 34). Sellega seoses tuleb täpsustada, et kuritarvituse olemasolu kontrollimisel peab eelotsusetaotluse esitanud kohus võtma arvesse kõiki asja fakte ja asjaolusid, sh äritehinguid, mis eelnesid ja järgnesid asjaomasele sisseveole.
- 35 Sellega seoses tuleneb esiteks määruse nr 341/2007 eesmärki puudutavas osas määruse põhjendustest 13 ja 14 koos määruse põhjendustega 9 ja 10, et tariifikvootide haldamisel tuleb kindlustada tegelike importijate vahelise konkurentsi säilimine eesmärgiga vältida võimalust, et üks importija saab turgu kontrollida.

- 36 Selliste tehingute puhul, nagu käsitletakse põhikohtuasjas, eelnimetatud eesmärk täidetud ei ole. Tõepoolest, nagu Euroopa Kohtule esitatud seisukohtadest nähtub, ei teki liidus asuval ostjal, kes on ka senine importija, kõnealuste tehingutega õigust sellele, et tema individuaalset kvooti, nagu see on määratletud määruse nr 341/2007 artiklis 8, arvutatakse kaubakoguse põhjal, mis hõlmab ka importijatelt pärast tollivormistuse läbimist ostetud kaupa. Need tehingud ei võimalda tal seega suurendada kauba kogust, mille suhtes on tal määruse artikli 9 alusel õigus esitada A-litsentsi taotlus. Siiski on selge, et sellised tehingud võivad võimaldada liidus asuval ostjal, kes on ka senine importija, kes on ammendanud enda A-litsentsid ja kellel ei ole seetõttu enam võimalik küüslauku tollisoodustusega importida, hankida tollisoodustusega imporditud küüslauku ja laiendada oma mõju turul üle talle eraldatud tariifikvoodi piiride.
- 37 Teiseks tuleb käesoleva kohtuotsuse punktis 33 nimetatud subjektiivse tingimuse osas märkida, et sellistel asjaoludel, nagu käsitletakse põhikohtuasjas, peab selleks, et tehinguid saaks käsitada nii, et liidus asuva ostja nendega taotletav peamine eesmärk on saada põhjendamatult soodustus, importijatel olema kavatsus anda nimetatud ostjale selline soodustus ja asjaomastel tehingutel peab importijate jaoks puuduma igasugune majanduslik või kaubanduslik põhjendus, mille peab kindlaks tegema eelotsusetaotluse esitanud kohus. Viimase tuvastatav asjaolu, et tehingutel ei puudunud majanduslik või kaubanduslik põhjendus, võib näiteks rajaneda sellel, et kauba müügihind oli kokku lepitud tasemel, mis võimaldas importijatel saada müügist suurt kasu. Samuti võib võtta arvesse asjaolu, et määruse nr 1291/2000 artikli 35 põhjal koostoides määruse nr 341/2007 artikli 6 lõikega 2 on importijatel kohustus kasutada neile eraldatud A-litsentse, mille täitmata jätmisega kaasneb sanktsioon, ja seega on neil tegelik huvi kaupa importida, sh selliste tehingute läbi, mida käsitletakse põhikohtuasjas.
- 38 Seda arvestades ei saa, olgugi et asjaomased tehingud on põhjendatud ostja sooviga saada kasu tollisoodustusest ja isegi kui importijad on sellest teadlikud, tehinguid käsitada nii, et viimastel majanduslik või kaubanduslik põhjendus *a priori* puudub.
- 39 Siiski ei saa välistada, et teatavatel juhtudel on sellised tehingud, nagu käsitletakse põhikohtuasjas, viidud kunstlikult läbi peamise eesmärgiga saada tollisoodustusest kasu. Nii on asjaolude seas, mis võivad anda alust tuvastada tehingute kunstlikku laadi, nagu Euroopa Komisjon oma seisukohtades märgib, näiteks see, kui A-litsentsi omav importija ei ole võtnud enda kanda ühtki äririski, kuivõrd ostja, kes samuti on senine importija, on tema riskid tegelikult maandatud. Kunstlik laad võib tuleneda ka asjaolust, kui importijate kasumimarginaal on kaduvväike või kui küüslaugu müümisel importijatelt liidus asuval ostjale on hind turuhinnast madalam.
- 40 Eelnimetatud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimusele vastata, et määruse nr 341/2007 artikli 6 lõiget 4 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole põhimõtteliselt vastuolus tehingud, millega importija, kes on tollisoodustusega impordi litsentsi omaja, ostab kauba väljaspool liitu teatavalt ettevõtjalt, kes ise on senine importija määruse artikli 4 lõike 2 tähenduses, kuid kes on oma tollisoodustusega impordi litsentsid ammendanud, müüb kauba, olles selle eelnevalt liitu importinud, seejärel asjaomasele ettevõtjale tagasi. Siiski on selliste tehingute puhul tegemist õiguse kuritarvitamisega, kui need on viidud kunstlikult läbi peamise eesmärgiga saada tollisoodustusest kasu. Kuritarvituse olemasolu kontrollimisel peab eelotsusetaotluse esitanud kohus võtma arvesse kõiki asja fakte ja asjaolusid, sh tehinguid, mis eelnesid ja järgnesid asjaomasele sisseveole.

Kohtukulud

- 41 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

Komisjoni 29. märtsi 2007. aasta määruse (EÜ) nr 341/2007, millega avatakse kolmandatest riikidest imporditava küüslaugu ja teatavate muude põllumajandustoodete tariifikvoodid ja tagatakse nende haldamine ning kehtestatakse impordilitsentside ja päritolusertifikaatide süsteem, artikli 6 lõiget 4 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole põhimõtteliselt vastuolus tehingud, millega importija, kes on tollisoodustusega impordi litsentsi omanik, ostab kauba väljaspool liitu teatavalt ettevõtjalt, kes ise on senine importija määruse artikli 4 lõike 2 tähenduses, kuid kes on oma tollisoodustusega impordi litsentsid ammendanud, müüb kauba, olles selle eelnevalt liitu importinud, seejärel asjaomasele ettevõtjale tagasi. Siiski on selliste tehingute puhul tegemist õiguse kuritarvitamisega, kui need on viidud kunstlikult läbi peamise eesmärgiga saada tollisoodustusest kasu. Kuritarvituse olemasolu kontrollimisel peab eelotsusetaotluse esitanud kohus võtma arvesse kõiki asja fakte ja asjaolusid, sh tehinguid, mis eelnesid ja järgnesid asjaomasele sisseveole.

Allkirjad